

בעזהש"ת

גליון

'מבאר אבותינו'

במשנתו של מרן רבינו הגה"ק בעל ה'באר צבי' מסעבען זיע"א
וצאצאיו הממשיכים במסורת הצרופה.

חג הפסח / תשפ"ב לפ"ק / גליון 4

לתורת מן הבאר צבי זי"ע וצאצאיו

בקשה מטעם המערכת

בהזדמנות זו אנו רוצים לבקש מכל מי שיש תח"י חידו"ת בדרוש ובאגדה שנכתבו ע"י אבותינו זי"ע נא ונא לשלוח לכתובת אמייל : K7669616@gmail.com
וכן אנו מבקשים את עזרתכם בהפצת תורת רבינו זי"ע, תרומות יתקבלו ע"י הנ"ל.

בתודה מראש
מכון 'מבאר אבותינו'

כל הזכויות שמורות

לתורת מן הבאר צבי זי"ע וצאצאיו

תוכן העניינים

'מפניני הבאר'

פנינים נפלאים לחג הפסח ..... ד

הלל ידע שמאיתו לא תצא הרעות וע"כ אין זה צווחה. / זהו מצה ומרור כאחד שהכל קיבל באהבה. / החילוק בין החכם לרשע שהחכם שואל והרשע אומר בהחלט. / יש ללמד את החכם מיד דאל"כ היום הוא שואל ומחר הוא אומר. / הקב"ה רצה לצרף לגלות מלידת יצחק ע"כ ציער את אאע"ה. / הא דכתיב חשב את הקץ היינו לצרף ק"צ שנה לגלות כהנ"ל. / האומר דברי תורה ברבים צריך לדקדק בה מרישא עד גמירא. / אפיית מצות במחיצת רבינו. / ליל הסדר' במחיצת רבינו.

'מחידושי הבאר'

חידושים על מסכת פסחים ..... ח

מרן רבינו הגה"ק ר' צבי קינסטליכער זיע"א גאב"ד ור"מ סעבען ובעל הבאר צבי – בסוגיא דהבדוק צריך שיבטל (פסחים דף ו').

'רועי הבאר'

לרגל יומא דהילולא של מרן בעל 'שבט הלוי' זי"ע ..... יב

א. אגרת של מרן בעל 'שבט הלוי' זי"ע לכן רבינו מוהר"ר דוב זצ"ל אודות שו"ת באר צבי / ב. כתב מחאה על בזוי הרה"ק בעל הדברי יואל מסאטמאר זי"ע עם חתימתו של מרן בעל 'שבט הלוי' / ג. אגרת של מרן בעל 'שבט הלוי' זי"ע אל הגאון בעל ה'רזא דמשה' אודות ספרו 'מנהגי חתם סופר' שהו"ל שנת תשל"א. / ד. הסכמה ללוח 'חודש בחודשו'. / ה. שו"ת, מרן בעל 'שבט הלוי' זי"ע עם הגאון בעל ה'רזא דמשה' זצ"ל.

'מדרכי אבותינו'

עובדות והליכות קודש ..... טז

אגרת אל מחותנו וידידו הגר"י וועליץ זצוק"ל אודות נס שנעשה לו בחג הפסח. / בצירוף כתי"י של מרן רבינו זי"ע באדיבות הרב צבי לעווין שליט"א.

בפניני הבאר'

פנינים נפלאים לזוג הפסוזה

בעולם שכולו ארוך, ובעוה"ז הוא רק הפרוזדור, ע"כ לא איכפת לי בקול צווחה ששמע. כמו"כ אצלו היה הכל חסדים מהשי"ת, והיה מאמין שמאתו לא תצא הרעות, וא"כ אין זה צווחה בתוך ביתי.

הלל ידע שמאיתו לא תצא הרעות וע"כ אין זה צווחה

כן עשה הלל וכו' היה כורך מצה ומרור ואוכל ביחד לקיים מה שנאמר על מצות ומרורים יאכלוהו (מתוך ההגדה).

זהו מצה ומרור ביחד שהכל קיבל הלל באהבה

והנה המצה רמז על חירות, ומרור רומז על הגלות, וזה שהלל היה כורך מצה ומרור יחד, שאצל הלל היה הכל בבחינה אחת, בין הטובה ובין הרעה, הכל קיבל באהבה וכהנ"ל, וזה"כ, ולא אמר איה אלוקי עושיי נותן זמירות בלילה (איוב לה, י), ר"ל שהת"ח שעוסק

בתורה בלילות, [שהוא רמז לגלות] לא יתייאש לעולם, ולא יאמר איה אלוקי עושי, רק יקבל הכל באהבה, וקוה אל ה' שיחזק לבו ונקוה אל ה'. עומדים צפופים ומשתחוים רווחים (אבות פ"ה מ"ה), ר"ל

אפיית מצות במחיצת רבינו

נכד רבינו, הרב יצחק ארוי' שטן זצ"ל מספר, "אני הייתי עד באפיית מצות ער"פ בסעבון, הוא פתח בשיר ההלל, וכל הציבור שעסקו באפיית המצות שלהם השתתפו אתו בשיר ההלל עד דפקע איגרא, לא אשכח את הרגע הזה בחיים..." ובעל נכדת רבינו הרב אברהם יונגרייז שליט"א מוסיף, "בשאר לאפיית המצות מצוה בסעבון, הענין זכור לי היטב, אני הייתי הרבה פעמים ה'רעדלער', ולא אשכח איך שרבינו זי"ע פיקח על הכל, ואת שירת ההלל בעת אפיית מצות בניצוחו, שהיה בעל מנגן ברגש ובחסד עליון".

עפ"י הגמ' בברכות (ס ע"א), מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך שמע קול צווחה בעיר, אמר מובטח אני שאין זה בתוך ביתי וכו'. כי העולם הזה דומה לפרוזדור, (אבות פ"ד מט"ז), ועל הפרוזדור אין מדקדקין אם הכל כהוגן, הכלי בית וכדומה. ואצל הלל היה ביתו בעולם הבא, כי זה היה

עיקר דירתו, עפ"י שפי' ויבן לו בית ולמקנהו עשה סוכות (בראשית לג, יז), ופי' שכון בארץ אשר אומר אליך, גור בארץ הזאת (שם ט ב-ג). וז"ש הלל מובטח אני שאין זה בתוך ביתי, כי ביתי

אף שעומדים צפופים מרוב הצרות וכו', ומשתחווים רווחים.

**יש ללמד את החכם מיד דאל"כ היום
הוא שואל ומחר הוא אומר**

[באר צבי]

אמנם לפעמים גם הבן החכם תחילה שואל ואח"כ הוא אומר בהחלט, אם ח"ו אינם מגדלים את הבנים לתורה, וז"כ כי ישאלך בנך מחר לאמור, ולכאורה תיבת מחר אין לו הבנה, והכוונה כי תחילה באמת הוא נראה כשואל לדעת, אבל מחר הוא אומר בהחלט, לאמור, מה העדות והחוקים והמשפטים אשר ציוה ה' אלוקינו אתכם, כי מחזיק עצמו ליותר חכם מאביו.

[באר צבי]

החילוק בין החכם לרשע שהחכם שואל והרשע אומר בהחלט

**כי ישאלך בנך מחר לאמור מה
העדות והחוקים והמשפטים אשר
ציוה ה' א' אתכם (דברים ו, כ).**

עפ"י מאמר בעל ההגדה, רשע מה הוא אומר, מה העבודה הזאת לכם, לך ולא לו, ולפי שהוציא א"ע מן הכלל כפר בעיקר, וידוע קושיית העולם מה בין שאלת הרשע לשאלת החכם, הלא גם החכם שואל מה העדות והחוקים וגו' אשר ציוה ה' א' אתכם.

ופירשו שהכל תלוי במבטא, באיזה לשון הוא שואל, כי כאן כתיב כי ישאלך בנך מחר לאמור וגו', וזה הוא שאלת החכם, ואצל שאלת הרשע כתיב (שמות יב, כו) והיה כי יאמרו אליכם בניכם, כי בן החכם שואל לדעת, ומחויבים אנחנו לומר לו התשובה, טעם כל המצוות האלה, אבל בן הרשע אינו שואל לדעת, רק אומר בהחלט, כי יאמרו, מה העבודה הזאת לכם, והוציא את עצמו מן הכלל, שכל התורה והמצוות הוא ללא יועיל ואין בהם שום צורך לכם, אדרבא עוד יזיק לכם.

הקב"ה רצה לצרף לגלות מלידת יצחק ע"כ ציער את אאע"ה

**שהקב"ה חשב את הקץ לעשות
כמה שאמר לאברהם אבינו וכו',
שנאמר (בראשית טו, יג) וכו' ידוע תדע
כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם וגו'.**

ופלא לאיזה צורך הודיע הקב"ה לאאע"ה כי גר יהיה זרעך, הלא די לצרה בשעתה ואקדומי פורענות לא מקדמי (מגילה ה ע"א). והענין, (עיין בשבט סופר פ' לך לך מזה), כי רחמי אב על בנו גדולה מאד, ומי שאין לו בנים לא יכול להרגיש זאת איך גדולה האהבה והרחמנות בלבנו, ומה"ט כ' בשו"ע (או"ח סי' תקע"ט סע"א) שיעמידו לפני התיבה מי שיש לו בנים, כי אז יתפלל מעומקא דלבא.

הא דכתיב חשב את הקץ היינו לצרף ק"צ שנה לגלות כהנ"ל

וז"ש שהקב"ה חשב את הקץ
לעשות כמה שאמר לא"א, והכוונה במה
שא"ל ידוע תדע כי גר יהיה זרעך וגו',
בזה עצמו חשב את הק"ץ, ר"ל הק"צ
שנה שיצטרפו לגלות ד' מאות שנה,
והבן.

[באר צבי]

והקב"ה רצה שהגלות יתחיל מלידת
יצחק, ע"כ הודיע לו הקב"ה כי גר יהי
זרעך, אמנם כל זמן שלא היה לו בן לא
הרגיש בצרת הגלות, אבל אחר שנולד
לו יצחק אז הרגיש הצרה של הגלות
שמוכן לבניו, וע"כ הודיע לו מקודם, כדי
שיתחיל הגלות מיד מלידת יצחק, כי לא
היו במצרים רק רד"ו שנה וק"צ שנה
מלידת יצחק.

האומר דברי תורה ברבים צריך לדקדק בה מרישא עד גמירא

דבש וחלב תחת לשונך (שיר השירים ד, יא).

ודרשו חכז"ל (שהש"ר ד, א), כל האומר דברי תורה ברבים יהיה ערבים לשומעיהם
כדבש והלב. דהנה טבע הדבש שהפסולת היינו הזונג צף למעלה והדבש למטה. וטבע
החלב הוא להיפך, כי שומן החלב צף למעלה והפסולת נופל למטה. וזאת אשר רמזו
חכז"ל, שהדורש ברבים צריך לדקדק שהדברים יהיו טובים מרישא על גמירא, מלמעלה
ועד למטה, כמו דבש וחלב, שזה למטה טוב וזה למעלה טוב.

[באר צבי]

'ליל הסדר' במחיצת רבינו

הרב ר"ב לנדא במאמר עליו, "אשרי עין אשר זכתה לראותו מסדר ה'סדר' בליל
התקדש חג... מי שהאזין איך שאמר את סיפור יציאת מצרים, בוודאי הרגיש בפועל את
'ואילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממצרים, הרי אנו ובנינו משועבדים היינו לפרעה
במצרים'. לשיא התלהבותו הגיע כשאמר 'נשמת כל חי תברך את שמך ה' אלוקינו', אז
ממש קרנו אור פניו כאחד שלא מעלמא הדין, ואז הבינו את פירוש המילים, שלא רק הגוף
מברך ומשבח, אלא גם בעיקר הנשמה..."

מוזיקושי הבאר

זיידושים על מסכת פסוים

בסוגיא דהבודק צריך שיבטל (פסחים דף ו')

פרק א'

בענין בדיקה וביטול ואיזה מהם מה"ת

מפררו וזורה לרוח, לא גרע מביטול והשבתה בלב. וא"כ למה הוצרכה התורה לרמז דסגי כשמבערו מן העולם, תו גם אם נמצא איזה חמץ ברשותו שאינו ידוע לו, אינו עובר עליו, דהא כבר יצא י"ח מה שציותה תורה, שבדק וביער כל החמץ שמצא, ואם נשכח ממנו איזה חמץ שלא ראהו הוי כאונס, ושגיאות מי יבין, עיי' בר"ן ובטו"ז. ועכ"פ דמה"ת סגי בביטול לחוד, או אם אינו רוצה לבטל, כגון שאינו רוצה לסמוך על ביטולו אולי לא יהי בלב שם, עיי' בב"ח, אז חייב מה"ת לבדוק ולבער. או אם לא ביטל עד לאחר זמן איסורו, דשוב אינו ברשותו לבטל. (או בחמץ של אחרים שקיבל עליו אחריות, דלא מהני ביטול כמבואר בשו"ת שאגת אר"י סי' ע"ש), אז צריך בדיקה וביעור מה"ת, ויצא בזה י"ח אף אם נמצא איזה חמץ שלא נודע לו וכהנ"ל.

ולפי"ז הא דקתני במתניתין, אור ל"ד בודקין את החמץ, י"ל דקאי על ד"ת, כדי שלא יעבור בבל יראה ובל ימצא, וכמ"ש רש"י. ואירי כשלא ביטל, דאז הבדיקה מה"ת כדי שלא

הנה בענין בדיקה וביטול כבר האריכו הראשונים והאחרונים, עיי' בר"ן ברפ"ק, ובב"ח ובפר"ח בסי' תל"א תל"ד. ואבאר קצת בקיצור מה שנ"ל בזה בס"ד.

הנה המעיין בשמעתתין יראה דיש בזה ב' שיטות, שיטה א. שיטות רש"י והר"ן, דמה"ת סגי או בביטול או בבדיקה וביעור, ושניהם נרמזים במלה 'תשביתו' דמדלא כתיב 'תבערו' משמע דגם השבתה בלב הוי השבתה, ועיי' רש"י {דף ד' ע"ב}, ומדלא כתיב 'תבטלון' משמע דגם בדיקה וביעור בכלל, ועיי' בב"ח ובפר"ח גבי מדכתיב 'מבתיכם' משמע דגם בדיקה וביעור בכלל 'תשביתו' עיי' בפר"ח, סוף דבר דמה"ת סגי בא' משניהם או שמבטל כל חמצו ואז מקיים מצוות השבתה, דהשבתה בלב ג"כ הוי השבתה, או אם לא ביטל רק בדק כל המקומות שמכניסים בהם חמץ וביער כל מה שמצא כבר יצאו י"ח.

והנה הא וודאי פשיטא דהשבתה בפועל, דהיינו ששורף את החמץ או

יעבור בב"י. ומתניתין חזא מנייהו נקיט, הגם דסגי גם בביטול לחודא, מ"מ נקיט מתני' בדיקה משום דזה עדיף מביטול. דביטול תלוי בלכות בני אדם, ואולי לא יבטלו בלב שלם, ע"כ בחרו חכז"ל בבדיקה יותר מביטול, ולזה נקיט מתני' אור לי"ד בודקין עיי' בר"ן.

והא דבעי בדיקה מה"ת, הגם דממילת 'תשביתו' לא מוכח לכאן דצריך בדיקה, רק דצריך לבער חמץ הידוע לו, ואכתי מנלן דצריך לחפש אחריו ולבדוק. רק מכיון דהוא מקום שמשתמשין בו חמץ כל השנה, א"כ הוי כמו חזקת חמץ לכל הבתים הנ"ל עיי' בר"ן. ולא מבעיא אי ספיקא דאורייתא מה"ת לחומרא, רק דגם לדעת הסוברים דספק דאורייתא מה"ת לקולא, מ"מ היכא דאיכא חזקה לכו"ע מה"ת לחומרא עיי' בפר"ח בזה.

ולפענ"ד יש להסביר עוד, עפ"י דברי ה'חוות דעת' הידועים ביו"ד סי' ק"ז, מה שכ' בדעת הרמב"ם, דספיקא דאורייתא מה"ת לקולא משום דלא דברה תורה מספק, וכל דברי תורה על הוודאי נאמרו. ובזה מיושב מה שהקשו עליו מהא דיליף בחולין דאזלינן בתר רובא מפרה אדומה, וליחזש דלמא טריפה הוא, ועיי"ש שכ' דכיון דכ' התורה גבי פרה אדומה סתומה, וכיון דלא דברה מספק א"כ צריך להיות ודאי תמימה, ולא אמרינן ככהי"ג ספק דאורייתא מה"ת לקולא ע"ש. וא"כ ה"ה כאן דאמרה תורה 'תשביתו שאור מבתיכם', וכיון דלא דברה תורה מספק, א"כ צריך להיות השבתה וודאי, דהיינו שיהי' בוודאי החמץ מושבת מביתו ולא ימצא

שום חמץ, וזה א"א אלא ע"י בדיקה, שיחפש ויבדוק בכל המקומות שמכניסים בו חמץ כל השנה, שאפשר שימצא שם חמץ.

וא"כ מוכח דמה"ת בעי בדיקה וביעור ובזה כבר יצא י"ח מה"ת, רק שבא ר' יהודה אמר רב {בדף ד' ע"ב} וחידש דגם אם בדק וביער כל חמץ הנמצא מ"מ צריך לבטל ג"כ, וע"ז פריך הגמ' מ"ט, דהא כיון שכבר בדק וביער כל הנמצא א"כ אפילו אם המצא תמצא איזה חמץ בפסח שלא ראהו ולא ה' ידוע לו, ג"כ לא יעבור עליו למפרע, כיון דשגיאות מי יבין וכהנ"ל. וע"ז מסיק גזירא שמא ימצא גלוסקא יפה שיהי' חס עליה לשרפה מיד, וברגע זאת שיששה מלבערה יעבור עליו בב"י, ע"כ צריך לבטל בשעת הבדיקה, כמבואר כ"ז ברש"י {דף ד' ע"ב} ובב"ח. מ"מ אף שמבטל צריך ג"כ בדיקה וביעור, או משום דהביטול תלוי בלכות בני אדם כמ"ש הר"ן, או משום שמא יבא לאכלו כמ"ש התוס' ויתבאר לפנינו.

שיטה ב'. הוא שיטת הטור לפי הבנת הב"י וכ"מ וכן הבין המג"א והפר"ח בדבריו, דאין לבדיקה וביעור עיקר מה"ת כלל, דמה"ת אין לנו רק ביטול, אבל אם לא ביטל אף שבדק וביער כל הנמצא, מ"מ אם נשכח ממנו איזה חמץ שלא ראהו בשעת בדיקה ונמצא אצלו בפסח, עובר עליו בבל יראה. ואף אם ישרפנו עכשיו כשמצאו, מ"מ עבר עליו למפרע. ואף דשגיאות מי יבין, מ"מ הרי זה דומה לאוכל חלב בשוגג עיי' במג"א. (ובאמת שכן מבואר בלשון הטור בסי'

כבר תי' ב'קרבן נתנאל' לפי שיטה זאת
שהוא ג"כ שיטת הרא"ש עיש"ה,
ועיי"ש ובפר"ח, דהיינו דקא ס"ד
דטעמא משום פרורין, משום דזה חשיב
כמו חמץ ידוע דא"א לבית בלא פרורין,
עד דמסיק משום גלוסקא יפה, וגלוסקא
יפה לאו דוקא רק כל שיצא מכללי
פרורין ולא בטל, ממילא קא עבר עלה
כמבואר בפוסקים.

והנה בדעת התוס' כ' הפר"ח, דכפי
מה דנראה מדבריהם ברפ"ק דס"ל ג"כ
כדעת הרא"ש והטור, דאין לבדיקה
וביעור עיקר מה"ת, רק מה"ת צריך
לבטל דוקא, וכל עיקר הבדיקה וביעור
הוא רק מדרבנן כדי שלא יבא לאכלו
עיי"ש. ולפענ"ד א"א לומר כן, חדא דהא
מתוס' בר"פ כל שעה גבי חיה דמצנעא
מוכח דס"ל דאינו עובר על חמץ שאינו
ידוע ג"כ, ומהיי"ט {ומאי טעמא} לא סגי
מה"ת בבדיקה וביעור לחודא וכהנ"ל.
ועוד דהא לפי דעת התוס' {דף ד'
ע"ב} ד'תשביתו' דקרא היינו רק ביעור
ולא ביטול, א"כ מוכח מקרא דביעור ג"כ
מהני מה"ת, ושנאמר דקרא איירי שיש
לו חמץ ידוע ולזה צריך ביעור דוקא ולא
סגי בביטול {כדעת ה'כל בו' שאין מועיל
ביטול בחמץ ידוע}, אמנם באמת מלבד
הביעור צריך ג"כ ביטול לחמץ שאינו
ידוע בכדי שלא יעבור עליו למפרע,
ובאמת דתרווי' צריך ביעור לחמץ ידוע
וביטול לחמץ שאינו ידוע, א"כ נמצא
לפי"ז דהתוס' ס"ל כדעת ה'כל בו'
וכנוסחה הישנה שברמב"ם, דבאמת
צריך תרווי' ביעור לחמץ ידוע ולא סגי
בביטול, וביטול לחמץ שאינו ידוע. וזה

תמ"ו, דעובר למפרע על חמץ שאינו
ידוע בשוגג, עיי"ש שכ' גבי המוצא חמץ
בביתו בפסח, וז"ל, לכך אם לא ביטל
יוציאו וישרפנו כדי שלא יעבור עליו
במזיד שעד עתה לא עבר עליו אלא
בשוגג, עכ"ל הטור, ומוכח להדיא דס"ל
דעכ"פ בשוגג עבר עליו, ועיי"ש בב"י,
וזה כדברי המג"א. ומשו"ה לא יצא י"ח
מה"ת רק בביטול דכיון שביטל שוב אינו
עובר עליו מה"ת. והא דקתני במתני'
אור לי"ד בודקין את החמץ, בדיקה זאת
הוא רק מדרבנן כדי שלא יבא לאכלו,
וכמבואר בתוס' ברפ"ק.

והנה הפר"ח תמה לפי שיטה זאת,
דא"כ מה קמש"ל רב יהודה אמר רב
דהבודק צריך שיבטל, וגם למה צריך
לאהדורי אטעמא, הלא פשיטא דצריך
לבטל דהא התורה ציותה לבטל חמץ,
אדרבא מה"ת אין לנו רק ביטול, וא"כ
מה פריך כלל מ"ט דר"י אמר רב.

אמנם לפענ"ד לא קשה מידי, דהא
גופא קמש"ל רב יהודה א"ר, דאף דקתני
במתני' דצריך בדיקה מדרבנן, וא"כ
לכא'ו' הוי סד"א כיון שכבר בדק היטב
בכל המקומות שמכניסין בו חמץ בחורין
ובסדקין וכבר ביער כל חמץ שמצא
בבדיקתו, לא יצטרך עוד שום ביטול,
דודאי לא גרע בדיקה וביעור מביטול
בלב לחודא, וע"כ קמש"ל דאף שבדק
מ"מ צריך לבטל ג"כ, וכמו דמסיק גזירא
שמא ימצא גלוסקא יפה. ור"ל דאז נמצא
שעבר למפרע עליו בב"י וכמו אוכל חלב
בשוגג וכהנ"ל. והא דפריך וכי משכחת
לה לבטלה {הא מ"מ עבר בשוגג עד
שמצא את הגלוסקא לשיטת הטור},

וודאי ליתא דהתוס' בודאי לא ס"ל כדעת ה'כל בו' הנ"ל להמעייין בדבריהם בכ"מ. ע"כ נ"ל, דגם התוס' ס"ל כדעת רש"י והר"ן, דמה"ת סגי בבדיקה וביעור לחודא, ואינו עובר על חמץ שאינו ידוע. ומה שכ' ברפ"ק בבדיקה הוא רק כדי שלא יבא לאכלו ומדרבנן, כוונתם רק לפי מה שמסיק בסמוך {דף ד' ע"ב} דאמר רב יהודה אמר רב דהבודק צריך שיבטל, וא"כ כיון שכבר ביטל א"כ בוודאי דסגי מה"ת לכו"ע, א"כ תו וודאי דא"צ לבדוק מה"ת רק מדרבנן שלא יבא לאכלו. אבל בוודאי דמה"ת סגי בבדיקה וביעור לחודא וכהר"ן.

ויש להביא ראי' ברורה דהתוס' ס"ל דסגי בבדיקה לחודא, מתוס' לקמן דף ט' בד"ה כדי שתהא בהמתו אוכלת, דמפרש שם הר"י דמתניתין דאין חוששין איירי בלא ביטלו. וא"כ מוכח להדיא דס"ל דסגי בבדיקה לחודא, דאל"כ אפילו אם אין חוששין לשמא גררה חולדה ג"כ לא תסגי בבדיקה לחודא בלא ביטול להרא"ש והטור, אלא עכ"ח דס"ל כדעת רש"י והר"ן. ובחיל' לסוגיא דאין חוששין הארכתי בזה, שמש"כ התוס' בר"פ בשם הר"י אינו חולק על רש"י, רק שמתרץ אליבא דרש"י, דלפי המסקנא ג"כ צריך בבדיקה מחשש שמא יבא לאכלו אף שכבר ביטל עיש"ה.

אלא דאי קשיא הא קשיא טובא, לדעת הרא"ש והטור הנ"ל דמה"ת אין לנו אלא ביטול, וכל עיקר בבדיקה אינו אלא מדרבנן כדי שלא יבא לאכלו. א"כ קשה טובא איך לא אישתמיט חד במשנה

או בברייתא או בגמרא לאשמעינן הא מלתא דצריך לבדוק חמץ מגזירא דשמא יבא לאכלו. ומיד אמתניתין דאור לי"ד בודקין את החמץ הו"ל לגמרא לפרש מ"ט גזירא שמא יבא לאכלו, ובאמת לא נזכר טעם זה בשום מקום רק פעם א' לקמן דף י' דרך אגב, גבי האבעיא דרבא דכבר בשמי קורה או דלמא זימנין דנפל ואתא למיכלי, אבל שם איירי בחמץ ידוע. אבל זולת זה לא נזכר בשו"מ שצריך לבדוק ולחפש אחריו מטעם שמא יבא לאכלו, זה לא נזכר בשום מקום דהיינו טעמא בבדיקת חמץ משום שמא יבא לאכלו, רק התוס' ברפ"ק נראה כאילו הם חידשו זאת.

ובשלמא לדעת רש"י והר"ן א"ש, דבאמת שניהם מה"ת, ושניהם נכללים בקרא ד'תשביתו'. א"כ א"צ לפרש שום טעם לבדיקת חמץ דהא התורה אמרה דצריך בבדיקה וביעור. ואף דבקרא לא כתיב בפירוש דצריך בבדיקה, רק 'תשביתו', דהיינו ביעור, מ"מ כבר אסברא לן הר"ן דמ"מ צריך בבדיקה, הואיל והבית יש לו חזקת חמץ כיון שנשמש בחמץ כל השנה. וכמ"ש בפר"ח דבכה"י ג' לכו"ע ס' דאורייתא מה"ת לחומרא. או כמו שכתבתי למעלה דהתורה לא דברה מספק, וכשאמרה תורה 'תשביתו שאור מבתיכם' צריך להיות ודאי מושבת, שיהי' ברור לו שאין לו חמץ ברשותו (כיון דכתיב 'תשביתו מבתיכם'). אולם לדעת הרא"ש והטור דעיקר הבדיקה הוא רק מדרבנן, כדי שלא יבא לאכלו, א"כ הי' להם לחז"ל לפרש לנו טעם הבדיקה, דהוא כדי שלא יבא לאכלו וכהנ"ל.

ע"כ הי' נראה מזה כדעת הב"ח והט"ז, דגם הרא"ש והטור מודים דאינו עובר על חמץ שאינו ידוע, ואין שום מחלוקת בזה עיי"ש בדבריהם. וא"כ לפי"ז שפיר גם להרא"ש והטור סגי בבדיקה לחודא מה"ת, כמו לדעת רש"י והר"ן. ומה שכ' התוס' ברפ"ק דטעמא משום שלא יבא לאכלו, הוא רק אחר שאמר רב יהודה אמר רב דגם הבדוק צריך שיבטל ומדרבנן לא סגי בלא ביטול אף אם כבר בדק, א"כ תו קשה להיפך, דכיון דלא סגי בלא ביטול א"כ למה צריך לבדוק. וע"ז כתבו דמ"מ צריך גם בדיקה כדי שלא יבא לאכלו, דודאי בכהי"ג שכבר ביטל תו לא הוי הבדיקה מה"ת רק מדרבנן, אבל עיקר הבדיקה הוא מה"ת כמו הביטול, וכדעת רש"י והר"ן. וע"כ לא הוצרכו לפרש טעם הבדיקה וכהנ"ל ודו"ק. אבל לדעת המג"א שהבין בדעת הטור דאין לבדיקה וביעור עיקר מה"ת כלל, רק ביטול, ואם לא ביטל אף שבדק ונמצא איזה חמץ בביתו באמת עבר עליו כאוכל חלב בשוגג, וכל עיקר הבדיקה הוא רק מדרבנן שמא יבא לאכלו צ"ע באמת.

אולם לכאוי יש לתמוה גם לדעת רש"י והר"ן הנ"ל, מהא דפריך לי' לקמן דף י' אטו בדיקת חמץ דאורייתא, דרבנן הוא דמדאורייתא בביטול בעלמא סגי. ולכאוי לפי שיטות רש"י והר"ן מה פריך

כ"כ בפשיטות הא שפיר גם בדיקת חמץ דאורייתא היכא דלא ביטל, וכמו דמדאורייתא בביטול בעלמא סגי כמו"כ סגי מדאורייתא בבדיקה לחודא, וא"כ הול"ל הכי במאי עסקינן שביטל ומדאורייתא בביטול בעלמא סגי. ומלשון הש"ס דקאמר כ"כ בפשיטות, אטו בדיקה דאורייתא דרבנן הוא, הי' משמע כשיטות הרא"ש והטור דבאמת אין לבדיקת חמץ עיקר מה"ת, רק הביטול והבדיקה הוא רק מדרבנן. וא"כ כיון דמה"ת כל אחד ואחד חייב לבטל, ע"ז שפיר פריך לי' בפשיטות, אטו בדיקת חמץ דאורייתא דרבנן הוא וכהנ"ל. וצ"ל דהש"ס הכי קא פריך לי', דכיון דכבר אמר רב יהודה אמר רב הבדוק צריך שיבטל, א"כ כיון שכבר ביטל בודאי תו הבדיקה אינו אלא מדרבנן.

ומה מאד מיושב לפי"ז מה שתמה הפנ"י שם בדף ט', ברש"י בד"ה תשע ציבורין וז"ל, פוסקי הלכות הן. והפנ"י תמה, דמה בעי רש"י בזה. ולהנ"ל ניחא, דרש"י בא ליישב כדי שלא תקשו קושי' הנ"ל, דמה פריך לי' כ"כ בפשיטות אטו בדיקה חמץ דאורייתא, הלא שפיר משכחת לה שהוא דאורייתא כשלא ביטל. וע"כ הקדים רש"י, פסקי הלכות הן, א"כ לפי ההלכה הבדוק צריך שיבטל, א"כ כיון שמבטל א"כ ממילא הבדיקה אינו אלא מדרבנן.

רועי הבאר'

לרגל יובל דהיכלא של מרן בעל 'שבט הלוי' זי"ע

א.

אגרת ממרן בעל 'שבט הלוי' זצוק"ל אל בן רבינו מוהר"ר דוב זצ"ל
אודות 'שו"ת באר צבי'

ב"ה יום כ"ג חשון תשל"ב לפ"ק

כבוד הרבני המפואר ומופלג טובא זצוק"ל היקר והנכבד מאלד כס"ת מו"ה דוב
קינסטליכער שליט"א

אחדשה"ט וס"ת בכבוד – לנכון קבלתי ספר תורה של כבוד רביו הגאון הלדיק כקש"ת
רבי צבי זצוק"ל – ואשרי לכם שזכיתם לעשות נחת רוח לנשמה טהורה של אותו לדיק,
ואם כי רק מעט שהכרתי אותו, אבל מי שהי' לו רק עינים הרגיש מיד שאדם גדול
לפנינו – עדיין לא הספיק הזמן לעיין בספרא דמר, ואעשה זה אי"ה בבא הזמן – את
זה הרגשתי כבר כי נו"נ ברב עמקות, ודייק וגרים כרבותיו הגדולים זי"ע, בחן ובטוב
טעם ודעת. רב תודה על התפורה החביבה.

ידידכם דו"ש, מכבדו כערכו הרם

שמואל הלוי ואזנר

"סעבענער רב ביי אייך האט איהר זיך געהאלטן פאר
גארנישט, אבער ביי אונץ האבן וויר געוואסט דעם אמת,
בטוחים אנו שנשמתיכם הק' עולה ישר לפני כסא הכבוד, נא
להעתיר שם על כולנו וכו'"

[מרן בעל 'שבט הלוי' זי"ע בהיספדו על מרן רבינו זי"ע]

כתב מחאה נגד בזוי הרה"ק בעל ה'דברי יואל' מסאטמאר זי"ע יחד עם חתימתו של מרן בעל 'שבט הלוי' זי"ע

איסור נורא וחרם חמור על עתון המשוקץ UJ KELET

בית היות שבעתון (האוי קעלעט) מער"ב דהאי שחא הופיע מאמר שהצני מלא בו וקלין המהרף ומגדף דברי אלקים חיים ומלגלג על דברי חכמים באופן איום ונורא ובפרטות יצא לחרף ולגדף את כ"ק נאמן וקדוש דורנו מאידן ורבן ישראל מרן אדמו"ר מסאטמאר שליט"א בחציפות וענות נדראה באופן מהריר אשר אין לא שמעתן מעולם השפלת כבוד התורה כזו אשר בזה נתמלא כאילו יכלה כח הפבל עד שאי אפשר לעבור עליו כשתיקח מהלול השם וכיוון כבוד התורה.

לזאת באנו בזה כח התורה הקדושה לחודיע לאחכב"י החרדים על דבר ה' אשר כבוד התורה יקר בעיניהם שאימור המור הוא להכניס עתון הקלוקל הזה בתוך בית יהודי ולקרוא בו ולתמוך בו בהכנסת מודעות כי דיני כרין ספרי מינות ואפיקורסות וקיימו בזה אל תשכן באהלך עולה ובמקומו תכנס הברכה כביתכם ואו וידעת כי של"י אהלך הו'.

כאעתיה ה' ל'ס' הדרת פני זקן וראת מאלקיך וגו' תשכ"ב עיה"ק ירושתי:
צבי קינסטליכר יצחק צבי סופר יוסף נפתלי שטערן אמרים פישל קליין
הגאב"ד סקבען הגאב"ד סקעשואר הר"ם בשיבת פרעסבורג אב"ד דק"ק מיוואסארהעלי
משה אר"י פריינד ישראל טויסיג אל"י זלאטניק של"י אייזען
מ"צ דעדה החרדית מ"צ דעדה החרדית מ"צ דעדה החרדית מ"צ דעדה החרדית
יר"ם דיישיבת יעב"ל ויר"ם דיישיבת הסארת אהרן ויר"ם דיישיבת היכל התורה
מבאטעסדארף

ישראל משה בלאאמור הנ"ל מור"ק מור"ק
צוקל דושינסקי
הר"ם דיישיבת בית יוסף צבי הקי מנחם זאב שטערן הרבני דשוטרי אמ"נים
אב"ד בצעא שאל ב ירושלים

היות שהעתון השחין אוי קלם הטוח דברים שלא כרת אשר כל השוטען תצלנה אונו על נאמן ישראל וקדושי גאב"ד ירושלים ואדמו"ר מסממר שליט"א. הריני מצרף עצמי לפסק ביד"צ ירושלים ועמם רבני נאונים מפורסמים אשר בירושלים שאסור להכניס עתון זה לבית ישראל כשר: צא תאמר לו הכנס אל תאמר לו: ע"ז בעה"ח יום א' בחר.

שמואל הלוי ואונר
תצביד זכרון מאיר בני ברק

בית גם אני מצרף בעירופא דרבנן — להאיסור החמור שאסור להכניס העתון הסמא והמשוקץ הנ"ל בכל בית ישראל — הוין מזה שהוא מלא מינות ושחין וסומאח ר"ל — והסיפו המא על פשע שתורפו גידפו מערכות אלקים חיים נאמן ישראל וקדושי שליט"א — וצאו סמא קראו למו צא תאמר לו הכנס אל תאמר לו — ולמחרת להרכות בדיבורים ולהשומע יונעם ומ'.

יצחק שלמה אוגנר
רב רחוב חיים בבני ברק מ"ב

בית דין צדק לכל מקהלות האשכנזים
ע"י העדה החרדית מיר"ם ע"י העיר לקהלת האשכנזים מעיה"ק ירושלים תשכ"א
בית מעיה"ק ירושלים ת"י יום כ"ט לחוד ניסן שנת תשכ"ב לסדר קדושים ת"י
קל שיפורא מכריז

הכינו לנו קול עולה נרף של שונאי ה' ותורתו. בישון הנגנרת. ונהי שמענו ונודעונו ותרנו במינו כי יצא צפעני חררי משהית בעתון, אוי קל"מ (לעילה הדש) לתנפל ולהתגלל בחריפים וגידופים נגד מערכות ישראל על גדול הוור ויהודו הגאון הקדוש עמוד התורה היראה ועבודה וחסד לרכבות ישראל באה"ק ובתפוצות רבן של ישראל בקש"ת מרן הגר"י מייטלבוים שליט"א הגאב"ד דיעה"ק ירושלים תשכ"א. אוהב התורה וישראל אחבה מהורה ואבותיה.

העתון ההונגרי ועיכר. הנ"ל הורצים לשונם ממש בנחם צרירו ישראל הגרמנים שר"י. אשר ישתוסם כל השומע ותצלנה אונו. וע"כ אין בהינו אלא כפת לעשית עפ"י התורה והשלחן ערוך יור"ד ס' ש"ד ופסקנו דינו של העתון השפל ועיפרו הנ"ל שיהי' כחרם ונריו ושמתא. כחרם הכליבו ויע"א וחרם יב"ב ובלוטתא דרבנן רלית ליה אסותא. ארענו כל המשההתים הנ"ל אשר יצאו בחוצפא לגויה ומפריכמת ני מרה תהיה אחריתם באחרית אויבי ה' ותורתו וקדושו.
והאיסור הזה הל על כל קראי של העתון אוי קל"מ הנ"ל אנשים ונשים וילדים. וחי' מלהכניסו בשום בית יהודי שעמדי אבותיו על הר סיני ומכש"כ שלא לתסוך בו או ליתן שם איוה מודעה ופרסומת. ושקן תשקצו יג'.

ובל השומע לנו ישכין כמת ושקן, ויחולו עליו ברכות כראוי למקדשי השם, ומחוקי רבן של ישראל הקדוש שליט"א.
נאם הכותבים ברוב צער בעעריך ירושלים תשכ"א, ויהי נתעם ר' עלינו. החותמים ברגשו קודש הביד"ץ דפעיה"ק ירושלים ת"י וכשם יראי ה' במדינה.
נאם פינחס בהגרי"ש ציל עפשטיין ראביד
נאם ישראל יצחק הלוי רייזעמאן
נאם דוד הלוי יונגריין

גם אני הנני מצרף דעתי לאאמור ע"י הרבנים הנאונים הנ"ל שאימור חמור הוא להכניס עתון אשר יצא לגדף מערכות ישראל ופגע בכבוד התורה של נאמן ישראל קדוש ה' העומד בפרץ היא מרן כ"ק האדמו"ר מסממר שליט"א ודינו כדון האמור לעיל. י"א אייר תשכ"ב, בהותי בקרית נופש בית הכרם ע"י ירושלים.
יעקב לגנדא
רב אב"ד דבני ברק

גם אני הנני מצרף להאיסור של הכיד"צ מירושלים עה"ק על העתון, אוי קעלט", שאסור להכניסו לבית ישראל.
ע"ז בעה"ח א' בחר כ"ד למכ"י.
הקי נחמן כהנא
מלמנים ראביד קליוונברג

אלעזר קליין
אב"ד ההתאחדות קהלות החרדים
באר שבע

0234567890

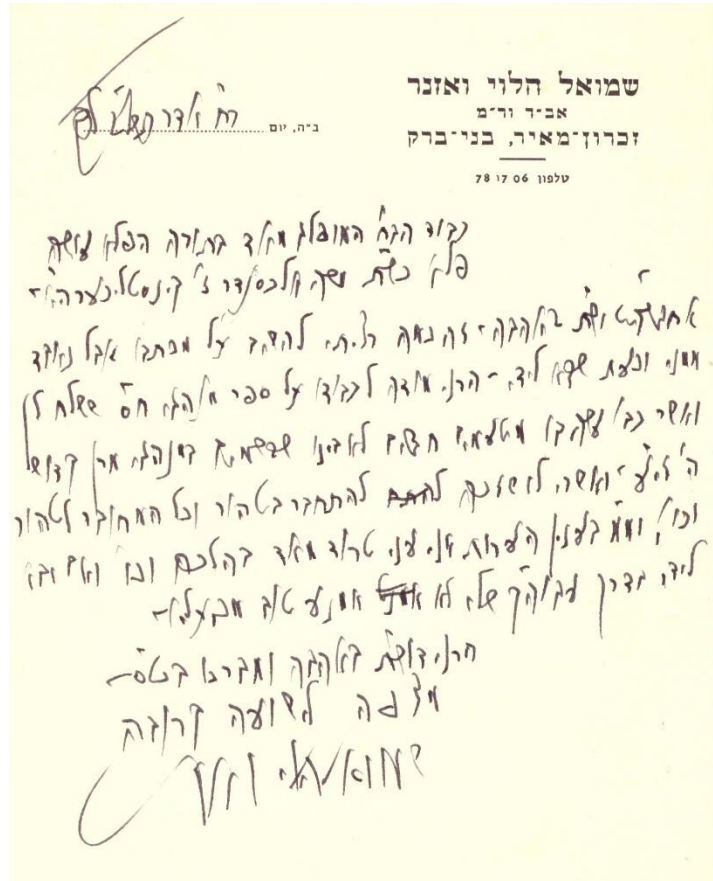
היה זה לאחר שהעיתון ההונגרי 'אוי קעלעט' פרסם מאמר ובו דברי זלזול במרן רביה"ק בעל הדברי יואל מסאטמאר זי"ע.
תלמיד רבינו מרן הגאב"ד הגרמ"א פריינד זצ"ל עלה להחתים את רבינו על קול קורא זה לאסור ולהחרים עיתון זה, ועל אף שמרן רבינו זי"ע היה נמנע בדרך כלל מלחתום על כרזות ודומה אם לא בצורך גדול, כאן לאור בקשת תלמידו הנ"ל ולצורך הגדול למחות על בזוי זה חתם.
במשפחת רבינו מקובל שעיקר חתימתו היתה על המחאה ולא על האיסור, באומרו שלא יתכן לעשות גזירה שאין הציבור יכול לעמוד בו, אא"כ יפתחו עיתון חדש 'על טהרת הקודש' שאז יש לאסור מוחלטות את עיתון ה'אוי קעלעט'.

אגרת ממרן בעל 'שבט הלוי' זי"ע אל הגאון בעל ה'רזא דמשה' זצ"ל
אודות ספרו 'מנהגי חתם סופר' שהו"ל בשנת תשל"א

"...איזה חשיבות היה אצל מו"ז זצוק"ל שקבעת מקום תפילתך בבית מדרשו, כמה פעמים ראינו שכשעבר ליד דלת חדרו, ראה אותך והיה לו קורת רוח גדולה, אתה היית ענק רוח שהיה בך כל כך הרבה דברים מהעבר, וזה היה אצל מו"ז זצוק"ל לחשיבות יתירה."

נכדו מ"מ מרן גאב"ד זכרון מאיר שליט"א, בהיספדו עליו

ד.
הסכמה
ללוח
חודש
בחודשו

הגה -
היות כי קונטרס זה נחשב לזמן (ההחזיק חזק) קונטרס זה הוא על גלגל
אחד (אולי אפילו שתי) וקשורים הולכים, חרף שיש להחזיק אודות חרפה וזה
החומר הזה צריך להיות שיש קונטרס זה...
ע"ז זכרון מאיר
מ. זכרון מאיר

ב"ה
היות כי קונטרס זה נחשב למען להחזיק מנהגי קדם איש איש
על שבטו, והוא עיקר גדול במסורת התורה, הריני מחזיק טובה מרובה
לכב' המחבר הה"ג בנש"ק ר' אלכסנדר וזשא קונסטליבר שליט"א.

ע"ז בעה"ח מצפה לרחמי ה'

שמואל הלוי ואזנר

ה.

שו"ת, מרן בעל ה'שבט הלוי' זי"ע עם הגאון בעל ה'רזא דמשה זצ"ל
גבי הלכתא דבחיובא א"א להוציא

בס"ד

י"א לחודש סיון תשל"ג לפ"ק

שלום וישע רב קדם הרב הגאון הגדול המפורסם
כש"ת רבי שמואל הלוי ואזנר שליט"א
הגאב"ד ור"מ זכרון מאיר.

אחר מבוא השלום כיאות וכנכון קדם הדר"ג שליט"א,
בלימודי בשו"ע או"ח הלכות ברכות נסתפקתי בענינא חדא, בתקוה כי מעכת"ר שליט"א
ישים עיניו הבדלוחות ע"ז ויענני דבר.

הנה נפסקא הלכתא (שו"ע סי' קס"ז, קפ"ו, רי"ג, רע"ג ותפ"ד) דכל הברכות אע"פ
שיצא מוציא, חוץ מברכת המוציא דמצה בליל ראשון של פסח וברכת היין דקידוש בין
של לילה בין של יום, וטעמא דדוקא בברכת המצוה שכל ישראל ערבין זה בזה
וכשחבירו לא יצא כאילו הוא לא יצא לכן יכול לברך משא"כ בברכת הנהנין דלא ליתנהו
ולא יברך, משא"כ במצה וקידוש דאיכא חיובא וע"כ יכול להוציא אחרים, - ובפרמ"ג
בסי' קס"ז (א"א סקס"א) הוסיף דאף בליל א' וב' דסוכות חייב לאכול כזית פת בסוכה
יכול להוציא כמו מצה אע"ג דמקדש על היין, (ובא"ר שם כ' דבליל ראשון של סוכות
מוציא אחרים דאיתקש לט"ו דמצה).

וצל"ע בזה, דהמחבר פסק דאפי' בשבת שהוא חייב לאכול פת לא יברך לו חבירו ברכת
המוציא אם אינו אוכל, ועמדו האחרונים בזה מאי נפק"מ בין סעודת שבת דהוי חיובא
ובין מצה וקידוש, ובטו"ז בסי' קס"ז כ' דבפת של שבת אע"פ שהוא חיוב מ"מ קרוי ברכת
הנהנין ולא אמרו בזה להתיר להוציא אחרים אעפ"י שאינו טועם ונראה הטעם דפת היא
עיקר אכילתו ואין שייך בזה אכילת מצוה דגם בחול הוא אוכל פת משא"כ במצה ויין
קידוש שיש עכשיו שינוי עכ"ל, וכבר עמדו עליו דסברתו קשה ואכ"מ, עכ"פ דלפי
הטו"ז, לפענ"ד דגם בליל סוכות אין להוציא אחרים דהא אכלינן פת ולא הוי בה שום
שינוי, ודלא כמ"ש הפרמ"ג.

ובמג"א שם ובטו"ז סי' רע"ג כתבו טעם אחר דאכילת שבת ויו"ט אינו חובה על האדם
אלא משום הנאתו דהא מצטער פטור לעולם משא"כ במצה ויין קידוש שהם חובה על
האדם וחייב לצער עצמו לאכול הוי כברכת המצוה, וגם לפי דבריהם יל"ע, דהא בסוכה
המצטער פטור אלא דהרמ"א פסק (תרל"ט ס"ה ותר"מ ס"ד) דבלילה הראשונה חייב
לאכול כזית אף אי הוי מצטער, ולפי"ז א"ש דברי הפרמ"ג דסוכה דמיא למצה וקידוש
(ואף דהפרמ"ג גופא כ' דאין לברך משום דהוי ספק ברכה מ"מ הא מחויב לאכול וצ"ע)
אולם לשארי פוסקים דס"ל דאין לאכול אף בלילה הראשונה א"כ לפי"ז אף בליל סוכה

מדרכי הבאר'

עבודות והליכות קודש

אגרת אל מחותנו הגר"י וועליץ זצוק"ל ראב"ד בודאפעסט
ובו מספר על נס שאירע לו

- התודה והברכה להרב צבי לעווין שליט"א על שהמציא לנו את כתה"י –
מתוך קונטרס 'באר צבי' שהו"ל לכבוד פסח

[סעבוען תרח"צ]

שוי"ר לכבוד אהו' מחו' ידידי וידי"נ הרב הגאון המהולל והמושלם איש
המודות כליל המדעים כש"ת מו"ה ישראל וועליץ נ"י עכב"ב דומ"ץ ומ"מ בעיר
פעסט הבירה יצ"ו.

אהדש"ה כמשפט. יק"מ עם שורותיו הנעימים קבלתי, ושמחתי מאוד בשלומי,
וביותר כי כאיש גבורתו לעמוד לשרת בקודש ולהורות לעם ה' בדרשותיו הנעימים פה
מפיק מרגליות בדברים היוצאים מן הלב כה יתן ה' וכה יוסיף לו חיים ובריאות עד
העולם, וקוי ה' יחליפו כה לעמוד על המשמר משמרת הק' עוד רבות בשנים כחפץ לבבו
הטהור וחפץ לבב שלומי אמוני ישראל א"ס.

ומה שנוגע לשלומינו, אם אמרתי אספיה כמו מחסדי ה' אשר עשה עמנו, אשר עד
עתה ה' בהעלם מבני [רבי משה זושא הי"ד] ומכלתי [אחות הרב"ד פעסט] הי"ו, כי לא
רציתי להדאיב את לבם, ועתה אספיה מתוך שמחה בתודות לקל הגומר עלי, ולמען
תספר וגו'.

איזה ימים קודם חג הפסח העע"ל נחליתי בעוה"ר על הקיבה, עד שהרופאים
המומחים דעיר קלויזענבורג החליטו שנהוץ לעשות אפערציאן תיכף ומיד בלי שום
איחור. אמנם מחמת שהי' רק איזה ימים קודם החג, לא יכולתי להסכים ע"ז להיות בבית
החולים במשך ימי החג, ובטחתי בה' שלא אעבור על כל תאחר, ובאתי לביתי ועפ"י
ציווי הרופאים לא הייתי רשאי לאכול שום מאכל ושום פת, רק חלב וביצים ומי
אראנזשען (מיץ תפוזים).

בכ"ז הרשיתי לעצמי נגד ציווי הרופא, לאכול בב' לילות של פסח כזית מצה שרוי בחלב רותח, וישבתי אצל הסדר עם ב"ב הי"ו כנהוג. וחסדי ה' כי לא תמנו, כי בליל שני בחלב רותח, וישבתי אצל הסדר עם ב"ב הי"ו כנהוג. וחסדי ה' כי לא תמנו, כי בליל שני אחר הסדר סרו היסורים לגמרי, וכאילו לא היו, ולא הרגשתי שום כאב ב"ה.

וכאשר נסעתי תיכף אחר הפסח בחזרה לקלויזענבורג, אל הרופא ובחן אותי והביט ע"י הרענטקען, עמד משתומם על המראה, כי לא מצא שום ריעותא ושום חסרון בהקיבה ב"ה. ושאל אותי כמה פעמים אם אולי עסקתי באיזה רפואות בבית, ואני השבתי לו שלא עסקתי בשום רפואה, רק שאכלתי בב' לילי פסח כזית מצה כמצווה ועומד. (ובאמת כמבואר בזוה"ק היא אוכלא דאסוותא). וענה ואמר שנס גדול נעשה לי, והודה שידיעת וחכמת הרופאים הוא כאין נגד רצון הבורא ית"ש.

אך בכ"ז הזהיר אותי מאוד לשמור א"ע ממאכלים אשר הם נגד מזגי, ושלא לאכול בשר, ובאתרא דליעל בשרא יעול ירקא, כל מיני ירקות, ולא שום דבר הנעשה עם שומן וכדומה. ובעה"ת נשמרתי בכל אלה, ובחג השבועות כבר הייתי בריא ושלם בעה"ת, בכ"ז הוצרכתי לשמור א"ע מכל המאכלים הנ"ל. ועתה הייתי במרחץ סענזארץ, ורק עתה שבנו לביתנו, וב"ה כי שבתי לאיתני בבריאות השלימות. וכאשר אירע לי כן אירע לזוגתי הרבנית תחי', שנחלית ג"כ ממש באותו פרק ... והיתה ג"כ במרחץ הנ"ל, וב"ה ששבה לאיתנה בבריאות השלימות. ויה"ר שנזכה לבשר ולהתבשר כט"ס.

מחו' הדוש"ת בלונ"ח באה"ר ואהב"ע ובברכת כוח"ט.

צבי קינסטליכער

נא לספר תוכן המכתב לבני שיחי', שידע גם הוא להודות ולהלל לשמו יתברך על כל החסד אשר גמלני ויברך ברכת שעשה נסים לאבותינו.

* * *

בני הקהלה בסעבען לא מש מזכרונם, עוד עשרות בשנים לאחר מכן, דרשת הפרידה שדרש בבית הכנסת לאחר חג הפסח הנ"ל, לפני חזרתו לקלויזענבורג לצורך ביצוע הניתוח המסוכן. בדמעות שליש נפרד מכל בני הקהלה, כשאין הוא יודע מה יגזור ה' עליו. משנה זו ישנו רישום מרבינו, "בן אדם כתוב לך את היום הזה, יום ה' לס' ויחי תרחץ לפ"ק, י"ב לחודש טבת בשעה שישית (6 אוהר פריה) כקטן שנולד". כנראה שמדובר ג"כ מאיזה נס, אולם לפי הזמנים שמתאר באגרת שלפנינו. לא נראה שזה קשור להנ"ל.